مدیر : محمد قدیر تره کی
اداره : دعمومی مطبعې له څنګه ـ کابل
بی امضاء مقالې د مدیر له خوا لیکلی کیږي
بی د تعطیل له ورځو هره ورځ خپرېږي

اصلاح

ځایونه کالنی شپږ میاشتنی
د کابل په ښار کښې ۲۵ ـ افغانی ۱٤ ـ افغانی
په افغانستان کښې ۳۰ ـ افغانی ۱۸ ـ افغانی
په دباندنیو هوادو کښې یو نیم پونډ ۱۸ شلنګ

ګڼه (۱۷۳) کال (۱۵) یکشنبه (۲۲) د حوت ۱۳۲۲ ش (۱٦) د ربیع الاول ۱۳٦۳ ق (۱۲) د مارچ ۱۹٤٤ ع پر له پسې ګڼه (۳۷۸۰)

PROPERTY OF ACKU

وقت نهال شانیست

(٤)

بناغلی محمد زمانخان
متخصص زراعت :

قلمه های زود گیر را مثل بید وچنار درهوای آزاد وقلمه‌های کم گیر را مثل چنبیلی وجر بین بزیر شیشه وقلمه‌های بسیار کمگیر مثل قلمهٔ درخت رابر ومالته ونارنج را در شیشه خانه های مخصوص بمدد حرارت مصنوعی عملی می‌نمایند درصورتیکه تعداد نهال ویادرختی که ازان قلمه میگیریم محدود باشد میتوانیم که ازتعداد چشمك ها کار گرفته یك شاخه را ازبند ها طوری جدا نمائیم که هر کدام آن يك چشمك داشته باشد. این بندك‌های قطع شده را هر گاه زیر زمین نمائیم هر کدام آن از نقطهٔ چشمك بطرف زمین ریشه دوانیده وبطرف هواساقه ازان بلند خواهد شد وهمچنین ازیك شاخه بعوض يك یادو قلمه چندین قلمه خواهیم گرفت. کچالو که فی الحقیقت ساقه‌های زیر زمینی است از ذخیره شدن مواد نشا ئسته ئی که صورت غوزه را گرفته نیز اگر به تعداد چشمك هائیکه در آن است تقسیم وبه زمین زرع شود گویا يك قسم قلمهٔ است که انجام می یابد همچنین لبلبو وزردك. قلمهٔ برگ بعضی گلها مثل بگونیا ژیرانیوم وغیره هم ممکن است. برگ این نباتات را بالای ریگ میدهٔ مرطوب ذریعهٔ سوزنها ویاخار های باریك بقسمیکه روی برگ بطرف بالا وپشت آن بر ریگ باشد نصب میکنند بعد ازمدتی ریشه‌ها ازتقاطع رگ ها به زمین رفته وساقه‌ها بطرف هوا میروید.

هر گاه قلمه‌ها آماده باشند لاکن هنوز جای شاندن آنها ساخته نشده باشد ویااینکه قلمه‌هارا ازنقاط دوری نقل دهند دریك صندوق چوبی ریگ میده را هموار نموده بالای آن يك عده قلمه را بخوابانند وباز بالای آن قدری ریگ انداخته قطار دیگری از آنها را هموار نمایند همچنین تاوقتیکه صندوق پر شود بالا خر قدری ریگ انداخته سر صندوق را محکم کنند. لاکن ریگ درون صندوق را باید مرطوب نگاه‌دارند. اگر دربین ریگ قدری ذغال میده نیز مخلوط کنند بهتر است زیرا بهمین قسم قلمه‌ها ازپوپنك وعوامل گنده گی محفوظ میمانند.

درخصوص قلمه بهمین قدرا کتفاء ورزیده بعد از این درخصوص شاخه خوابانی که نوع دیگر تولید نبات است معلومات خودرا تحریر خواهیم داشت.

شاخه خوابانی :

قبلا اظهار داشتیم که مدعا از قلمه نمودن اینست که ریشه‌هائی درنقاط غیرطبیعی نبات تولید نمائیم عمل شاخه خوابانی که حالا ازان بحث میرانیم نیز مبنی بر تولید ریشه‌ها است برنقاط غیر طبیعی نبات لاکن فرقیکه هست اینست که درقلمه جزء نبات را قطع کرده بزمین فرو می بریم . (باقیدارد)

د بهاندني خبرونه

توکیو : د عسکري و رځې په نسبت ئې په ټول جاپان اودده په متصرفه علاقو کښې جشنونه جوړ شوي دي. دجاپان ټول دوائر دجاپان په غښتلي قوه اوورو ستنۍ فتحه بشپړ داډه لري. (دومی)

الجزیره : د متحدینو حربی اعلامیه دمدیترانی د حوزې نه وائی چه د ایطالیا په ټو او جبهو کښې د اکتشافي ټولګیو فعالیت جاري دی اوسره له دی چه دانسیو په جبهه کښې هوا صافه شویده د المانیانو د حملو نښې نه لیدلی کیږي . پرون ورځ د متحدینو الوتکو دروم اوفلورانس په شاوخوا کښې دمواصلاتو پرخطوطو او د انسیو په جبهه کښې د جرمن پرځایو بمباری وکړه . د انسیو د جبهې دعملیاتو داول نه تراوسه پورې دمتحدینو توپو په انسیو کښې دجرمن ۱۱۵ ـ الوتکې یقینا او ۵۸ ـ الوتکې ئې غالبا را آچولي دي او سلنورو الوتکو ته ئې تاوان رسولی دی . (ریوتر)

ملبورن : دمتحدینو حربی اعلامیه د آستریلیانه وائی چه : د اتازونی قوځونو دولومس په شبه جزیره کښې چه په نیوبرتن کښې دی دتلاسیرښار او هوائی مرکز چه دراباِل په ۱۲۰ میلی کښې واقع دی ونیول داتازونی نظامی او بحری الوتکو د کارولین په شرقی برخه کښې دجاپان پرشپږو مرکزو چه نیاپې او کوسای هم پکښې شامل دی بمباری وکړه . داتازونی قوځونو دلاس نګورس په جزیره کښې خپل وضعیت تقویه کړ .

دمتحدینو الوتکو په نیوبرتن کښې دراباِل پربندر او هوائی مرکز اود مانوس په جزیره کښې چه دادمیرالتی په مجمع الجزائرو کښې واقع ده بمباری وکړه او همدغه رنګه ئې دبوګانویل په جزیره کښې چه دسلیمان دجزیرو په شمالی برخه کښې واقع ده پرنظامی تاسیساتو بمباری وکړه. اودوېواك په شمال غرب کښې ئې دنیوګینی په ساحل کښې دجاپان یوه دحمل اونقل بېړۍ ډوبه کړه او یوه ۲ زره ټنه بارووړونکې بېړۍ ئې مجبوره کړه چه وچې ته ولاړه شی .
(ریوتر)

نوی ډیلی : د متحدینو عسکرو په برما کښې دبوتی دانګ په شمالی جبهه کښې دمایو دشبه جزیری په شرق کښې نور وړاندې تګ کړی دی . دمتحدینو عسکرو د (کالابانزین) د سیند پرشرقی غاړه دجاپانیانو پرځای حمله وکړه اوهغه ئې ونیو . دمتحدینو الوتکو په (شویبو) کښې دجاپان پرفضائی مرکز او عسکری ځایو بمباری وکړه او دجاپان (٤٦) الوتکې تلفی شوی دی .

دمتحدینو الوتکو دسیام په خلیج کښې د(سی چانګ) او(پرونګ) دجزیرو پرتأسیساتو اودتیلو دپاکولو پرفابریکو او په (توای) کښې ئې د جاپان پر فضائی مرکز بمباری وکړه.(ریوتر)

لندن: دجمعې په ورځ په لندن کښې د هسپانیې سفارت دااطلاع ترديد کړه چه هسپانیې د کناری په جزیره کښې بحری او هوائی مرکز المانیانو ته ور کړی دی. (ریوتر)

نیویارك : دجمعې په ورځ (ایسوشی ئیتدپریس) د واشنګټن په حواله دالاندی خبر خپور کړ : په واشنګټن کښې ویل شوی دی چه متحدین داسې نظر په لری چه دګړی په مده کښې اتحاد شوروی ته به تر ۱۲ ډېری جنګی او نوری بېړۍ دانګلستان اوامریکې له خوا ورکړل شی ، اودایطالیا جنګی بېړۍ به چه نسبتاً زړې دی اودمدیترانې په حوزه کښې په ښه ډول کار کوی پرخپل موجوده حالت پاتی شی .روسی وګړی به چه ددغو بېړیو اداره کول ئې زده کړی دی دمرمانسك دبندر ګاه پر بحری لار باندې د کار کولو دپاره په کار واچول شی . متحدینو په نظر کښې درلوده چه وروسته دایطالیا تر تسلیمیدو به ترکیه ژر په جګړه کښې ګډ شی او دایطالیا دجنګی بېړیو دریمه برخه به تور سیند ته ولیږلای شی خواوس فیصله شوه چه سره ددی چه امریکائی او انګریزی بېړۍ اتحاد شوروی ته ور کړلی شی بیا هم مطلو به نتیجه حاصلیدای شی او ځکه چه امریکا دبېړیو په جوړولو کښې اوی لاس لری نوددې بېړیو اویه برخه به پخپله امریکائیان اتحاد شوروی ته ورکړی. دریوتر آژانس داهم علاوه کوی چه: دپنجشنبې په ورځ چرچل په دارالعوام کښې وویل چه دانګریز امریکې اویا ایطالیا له خوا اتحاد شوروی ته دبحری مرستی او ملاتړ دلیږلو په خصوص کښې پخوا لا غور او دقت شوی و. (ریوتر)

برلین: دجرمن حربی اعلامیه وائی چه: په تورسیند کښې دشوروی یو اوبتل دالمانی اوبتلانو له خوا ډوب شو . د کریوای روګ په جنوب غرب کښې دروسانو حملې جاری دی او دشرقی محاذ په جنوبی جبهه کښې شوروی قوځونو د کلکی حملې په نتیجه کښې لږ څه پیشرفت وکړاودجرمن عسکرو دپلان سره سم د اومان ښار خوشی کړ او پرشالاړه . دشرقی محاذ په منځنۍ جبهه کښې محلی اخ او ډب و شو اودنار وا په جبهه کښې جګړه جاری ده. تیره شپه دنویل په جبهه کښې د روسیې ۱۳ ـ الوتکې راواچولې شوې. دایطالیا په جنوب کښې محلی جګړې وشوې او د المان ساحلی توپو دانسیو او نتینو په منطقه کښې د متحدینو پر بېړیو او د تجهیزاتو پر ګدامو او دتیلو پرذخیرو باندې دمرد کو کلك شلك وکړ .تیره شپه اوورځ دمتحدینو الوتکو دجرمن پر غربی ځایو او برلین بمباری وکړه او ملکی خلکو ته ئې تلفات او تاوانونه واړول . (ترانس اوشن)

برلین : کوئبلز ددس رایش په اخبار کښې یو مضمون نشر او په کښې ویلی ئی دی چه که څه هم انګلستان ، شوروی اتحاد دا روپا دنیولو دپاره تقویه کړی دی ، لیکن پښیمان به شی . انګلستان باید و پوهیږی چه دمتحدینو هیڅ تهدید به د المان رو حیات ضعیف نه کړی المانیانو ددې جګړې ټولې نتیجې دهرې خوانه سنجولی دی او په هره حربی زمینه کښې فوقیت په لاس کښې لری او د هرډول مشکلاتو درفع کولو د پاره ئې ځان تیار کړی دی . (ترانس اوشن)

مسکو: داومان دفتح اوداوکرائن ددوهم اردو ددغی کامیابی دیادولو په نسبت په مسکو کښې ۲۲٤ توپه ووشتل شوه چه هر توپ دخوشالی ۳۰ ـ ۲۰ ډزی وکړی . (تاس)

مسکو : د حوت پر (۲۰) شوروی قواؤ دجرمنیانو مقاومتمات کړاود (تارنوپول) دښار په کوڅو او بازارو کښې جګړې جاری دی . د (پروسکوروف) په شاؤخوا کښې شوروی قواؤ خپله تعرضی حمله پسې او زده کړه اود (کانتس بودولسك) په ولایت کښې ئې د(کراسیلوف) محلی مرکز سره له څوودانو ځایو ونیو په یوه څنډه کښې شوروی قواؤ دجرمن قوه چه د برېکا د (سـس لانګیمارك) نه تشکیله شوی وه محاصره اومحوه کړه ددغو حملو په اثر د جرمن (۱٤۰۰) کسه عسکر ووژل شوه او ٦ ټانکه ۱۵ د حمل اونقل زره پوښه موټران ئې ولجه شوه د کازاتین په جنوب غرب کښې شوروی قواؤ وړاندې تګ وکړ او د (ونیتسا) په ولایت کښې ئې د (خملنیسکی) محلی مرکز سره له ۳۰ ودانو ځایو ونیو. د یوې ورځې په جګړه کښې دجرمن یوغند پیاده عسکر ووژل شوه . اود دوی ۱۷ ټانکه محوه شوه برسیره پر دې ددوی ۱۹ توپه ۲۲ نقب اچوونکی ۹ دجنګی اوازمواودخوراکی موادو ګدامونه ولجه شوه . داوکرائن ددوهمې جبهې عسکرو بیاپه تعرضی حمله پیل کړی دی اوداومان په ناحیه کښې ئې د جرمن د مدافعې په خط کښې چاك اچولی دی اودپنځو ورځو په جګړو کښې شوروی قواوی د(۱۷۵) کیلومترو په سور له ٤۰ نه تر ۷۰ کیلومترو وړاندې تللی دی او (۳۰۰) ودان ځایونه ئې له جرمنیانو نه نیولی دی داوکرائن ددوهمې جبهې عسکرو (۵۰۰) ټانکه (۱۲۰۰۰) لاری موټران (٦۰۰) صحرائی توپونه او دجنګی اوازمو (۵۰) ګدامونه ئې ولجه کړی دی او د جرمن (۲۰،۰۰۰) عسکر ئې وژلی او (۲۵۰۰) کسه ئې بندیان نیولی دی. داوکرائن ددریمې جبهې عسکرو خپل وړاندې تګ پسې اوږد کړ اود(کریفوګراد) په ولایت کښې ئې د(نوفو ګرودکا) محلی مرکز او د (نیکولایف) په ولایت کښې ئې د (باشتانکا) محلی مرکز او(۱۵۰) نور ودان ځایونه نیولی دی. شوروی عسکرو په ځایو کښې دغیر مستقیمی

کورني خبرونه

دعوت درمهمانخانهٔ دولتی

کابل : قرار اطلاع واصله بتاریخ روز شنبه ۲۱ حوت بمنا سبت ورود سفیر کبیر جدید اتحاد شوروی دعوت شامی از طرف وزیر امور خارجه درمهمانخانهٔ دولتی داده شده بود که در آن والا حضرت وزیر معارف معاون صدارت عظمی وبعضی ازوزراء ورؤسای دوایر وزارهٔ امور خارجه وبرخی از اعضای کور دیپلوماتیك مقیم کابل شمولیت ورزیده بودند . (باختر)

مانوری په اثر په څوځایو کښې جرمنی عسکر محاصره کړیدی اوددوی ساخلو ګانی ئې محوه کړی دی.او دجرمنی (۲۰۰۰) کسه عسکر ووژل شوی دی او ۸۷ توپه (٤۰۰۰)توپکان(۲۰۰) لاری موټران (٦۰) تراکتوره او (۳۰۰) دجنګی لوازمو ګاډی ولجه شوی دی اوهم څه بندیان له جرمنیانو نه نیول شوی دی .

دفنلیند په خلیج کښې دجرمن (۲) نقب پاکوونکی بېړۍ چه هری یوې ئې (۵۰۰)ټنه ظرفیت درلود ډوبې کړی شوی دحوت پر(۱۹) تاریخ په ټولو محاذو کښې دجرمن (۸۹) ټانکه او(۷۷) الوتکې تلفی شوی دی . (تاس)

مسکو: داوکرائن ددوهمې جبهې دعسکرو پرنامه مارشال ستالین یوه فوق العاده امر نامه صادره کړه چه مفادئې دادی :

داوکرائن ددوهمې جبهې عسکرو بیاپه نوی پرغل لاس پوری کړاوداومان په خوا کښې ئې دجرمن په خورا ټینګ مدافعوی خط کښې درز اچولی دی اود (۵) ورځو دجګړو په اثر ئې د ۱۷۵ کیلو متر و په سور له ٤۰ نه تر ۷۰ کیلومترو پورې وړاندې تګ کړی دی .

د کلکو جګړو په اثر ددې جبهې قواؤ د (کیئف) په ولایت کښې د(اومان)ښار او داور ګاډی مرکز (خریستینوفکا) او د (تالنویه) (بوکی) (مانکوفکا) (باناتکا) او (ایکارنیویل) محلی مرکز و نه او د (ونتسا) په ولایت کښې ئې د (موناستر سچینا)محلی مرکز سره له ۳۰۰ نورو ودانو ځایو له جرمنیانو ونیوه د تعرضی حملو په وخت کښې شوروی قواؤ دجرمن ٦ ټانکداري فرقو او ۷ پیاده فرقو او یوې توپچی فرقې ته درانه تلفات واړول اوتر (۵۰۰) ډیر جرمنی ټانکونه اوموټرلرونکی توپونه چه (ټیګر) (پانترا) (فردیناند) ډوله توپونه هم پکښې شته او (٦۰۰) صحرائی توپونه ولجه شوه ددغې امرنامې په پای کښې ستالین داوکرائن ددوهمې جبهې دافرادو اوقوماندانانو او داعلی قوماندان (کونی یف) زړه ورتیا ئې وستایله . (تاس)

اکتشافات درعظیم ترین ابحار روی زمین

از «نیشنل جیو گرافك ملزین»

کشف پاسفك اوشن که ترجمهٔ آن دریای آرام (بحرالکاهل) بود ه وبحرمحیط کبیر نیزخوانده میشود در حیات بشر درروی زمین خیلی ها پسا ترواقع شده است . دنیای قدیم اصلاًاز موجودیت آن ناواقف وبیخبر بود . در یا نور دان و کشتی بانا ن قدیم مجبور بودند که نسبت به برجستگی ها و بر آمد گیها ومعرفت بادها در منطقه های خودشان خودرا مربوط ووابسته بدانند وباین وسائل عندالضرو رت راه های شان را از یك نقطه بنقطهٔ دیگر می یافتند . قبلاهیچ یك آله ودستگاه قابل ذ کری جهت تعیین طول وعرض ویاحتی وقت وجود نداشت . کمپاس (قطب نما) بعداز ۱۹۱٤ عمومیت پیدا کرد . کشتی های خیلی کوچك برای سفر در بحار خیلی عمیق غیر مکمل بوده وعلاوتا هیچیك قسمت های مناسبی برای رهایش صاحب منصبان یاعمله ویاجاهای کافی برای برداشتن طعا م آب وغیره در خودنداشتند. قسمت های د و ر باد هشت های خیالی وعمق های فوق العاده وگردابهای بلاخیز اژدرها نهنگ های مدهش وهیو لاهای جسیم پرومملو تصور شده بود .

دانشمند یونانی اراتوث زن که در قرن دوم قبل المیلاد حیات داشت وهکذا پتالمی که در قرن دوم بعد المیلاد در مصر میزیست وازینها هم خیلی ها پیشتر ارسطو به مدور بودن زمین عقیده داشتند ولی تعمیم این عقیده به قدیمترین کلیسای مسیحی مربوط بود که یور شلیم یابیت المقدس رابحیث مر کز آن معرفی کرده بودند.

با ظهورر نسا نس (انقلاب وتجدد کبیر علوم وادبیات) وقتی آمد که آیدیه ها ونظریات جدیدی در آن بمیدان عرض اندام کرد. مار کوپولو به پیکنگ و ا صل گردیده ،مغرب و مشرق که تاقرنهای عدیده باوصف اینکه در پهلوی یکدیگر واقع بودند یکی ازدیگر خبرومعلوماتی نداشتند به اتصال ومعرفی یکدیگر شروع نمودند. تجارت وتشبث وماجرا جوئی بطرف شر ق بر گشته تو قع و ا میدیافتن کوتاه ترین ومأمون ترین راه بهندوستان بود که دربار هسپانیارابه تهیه وتجهیز کو لومبس که یقین داشت دنیامد ور است ، بایك دسته جها زات وادار سا خت . یکی از شهزاد گان پورتگال موسوم به هنری دریانورد ،روی خودرا بطرف بحردور داد . درین وقت پور تگالیها بهترین کشتی هـا راساخته و کمپاس را خوب تکمیل کرده بودند. شهزاده هنر ی مشتاق بادامهٔ جنگها برعلیه مورهـا (اعراب هسپا نیه) واشتیاق توسعهٔ امپراطوری وتجارت پورتگال پشت سر هم هیئت ها ئی بطرف سواحل افریقا اعزام کرد ه یك رصد خا نه ویك مـکتب بحر ی تعمیر وتأسیس نمود . واسکود گـاما یك نفر پورتـگالی دیگر راه طر ف هندرا بوسیلهٔ (کیپ آف گودهوپ) رأس امید درفاصلهٔ کمی بعداز آنـکه کولومبس از یافتن آن ناکام شده بود باز کرد . یکنفر پورتگالی دیگر فردیناند ماجلان درخدمت هسپـا نیه راه ساحل شرقی امریکای جنوبی را بطرف جنوب نسبت بهمه دریانوردان سا بق بیشتر تعقیب کرده بالا خره خودرا تامنتها الیه آن رسانده آبنا یاتنگهٔ را که حالا بنام او مشهور است عبورودر ۲۸ نومبر ۱۵۲۰ درآبهای بحرجدید بحیث اولین اروپائی داخل گردید. وانگهی نامبرده بحرمذکور را (مارپاسیفیکو) که تر جمهٔ آن به هسپانیولی بحر آرام میشود، نام نهاد. ماجلان پاسفك را عبور کنان ،جزائر فلپائن را کشف کرده و درهمین جا فوت نمود . ولی یکی از کشتی هـای اوموسوم به ویکتوریا درتحت فرماندهی سباستیان دلـکانو بطرف وطن راه پیما گردیده ودرسیویل (اشبیلیه یکی ازشهرهای هسپانیه) واصل گردید . باری درتاریخ این اولین کشتی بود که گرد کر ۀ زمین دورزد . باین ترتیب سفر ماجلان اولین سفری بود که درطی آن مدور بودن زمین ثابت شد . نامبرده درامریکا وشرق اقصی مکـتشفات کولومبس وواسکود گـامارا بهم مربوط ساخته و سعت وپهنـا ی عظیم پاسفك را مکشوف وبزر گترین سفر بحری را درتاریخ بشر اجرا نمود. ازوقت ماجلان باینطرف ،پاسفك مثل یك مقناطیس یا آهن ربای بزر گ هیئت های زیاد مکـتشفین را بسوی خودجلب نمود. افراد هفت ملت مختلفه: پرتو گال، هسپانیه ، دچ یـافلمنـگ (هالیند) ، انگلیس، روس، فرانسوی وامریـکائی معاونت و کمك های بزر گی ازخود درین راه نموده اند .

عمیق ترین ووسیع ترین بحرها:

پاسفك بحیث یك بحری که بسیار در آن سیاحت بعمل آمده و کمتر نقاط آن شناخته شده توصیف گردیده است عرض وپهنای فوق العاده وباور نـکردنی آن واین حقیقت که درسر تاسر قلمرو وساحهٔ وسیع آن اغلب جزائر دنیـا از کوچـکترین بر آمد گیهای کورالی گرفته تاآن جزایر بزر گیکه تقر یباً بمـا نند بر اعظم است تیت وپرا گنده میباشد، اکـتشافات وسیاحت رادرین بحر در اوقات. وحالات صعب وخطرناك ودر اوقات نیکویك وظیفه و کار بسیار طولانی و تدریجی که قرن هارا دربر بگیرد گردانیده است. پاسفك نه تنها وسیعترین ابحار بلـکه عمیق ترین آ نها نیز میباشد . بحر مذ کور از حیث مساحهٔ سطحیه ۲۳ برابر اتازونی میباشد. مسافرت های دریا نوردان قدیم از قبیل مـا جلان چنین شعوری را کـه ایشـان دریك بحر خالی سفر کرده اند متضمن بود چنانچه حتی هشیار ترین ودقیق ترین آنها مثل کـاپیتان کوك باری یکصد وهفده روز را بدون دیدن یك خشکه درآن سفر کرده بود . اغلب جزائر در قبـال یك بحر دارای چنین یك پهنا و عرض جسیم بمثابهٔ برجسته گیها و برآمد گیهای کو چك کو چکی بنظر میخورد .جو ز ف کونراد نیز درین زمینه درحـا لیکه پـاسفك را درتصور خودداشته است چنین گفته: « دنیای جغرافی تاحدیکه تقسیمـات جایها ومواضع درنظر گرفته میشود چنان معلوم می گردد که اغلباً بمثل نقشه ما هی طر ح شده است . »

کاپیتن ایدی ریکن بیکر موضوع ر ا ازین هم جدی تر تلقی کرده از مسافرت ۲۱ روزهٔ اخیرهٔ خود دریك قایق را بری حکایه نموده میگوید : « اغلب مردم ازین جهت خوفنـاك وهراسـان بودند که هیچکس نخواهد فهمید که ایشان مرده یازنده هستند زیرا این بحر یك بحر فوق العـاده بزر گی میباشد.» لهذااولین کاشفین وسیا حینیکه پاسفك را رویهمر فته در کشتی های فاقد لوازم وتجهیزات مکمل وبافقدان کمك ها ومعاونت هائی که درین اوقات جدید برای در یا نور دان فراهم میباشد، عبور کردند طبیعی است که مشقات، متاعب وتشبثات خطیر ی را بعهده گرفته ودر نتیجه بـکسب قیـادت و ابرا ز شجـا عـت ودلاوریهای بیمانند نائل شدند نصب العین و کمال مطلوب این رجال ازخوب وبد هر چه بود طوریکه جوزف کو نراد گفته» قسمت وسر نو شت سیا حین و کـاشفین پاسفك، گرچه اکـتشافات آنهامیوه های ایشان را برای قرون ما بعد مخلد وجـاوید ساخته است رویهمرفته همیشه مایوسی، ناکـا می والموفاجعه بوده» بسیار به ندرت واقع شده بعضی از آنها ا گرچه طلایا اجناس قیمتی و گرانبهائی را که حـکومات شان متو قع بودند با خود آورده با شند

(باقیدارد)

فنلیند

(۲)

مترجم: ښاغلی سعید احمد خان هو تکی:

سو یدنیان د فینلا ند د تر قی ا ود معارف دوړا ند ی تګ سبب شوی دی او هغه مملـکت ئې د علم له حیثه لوړی در جی ته رسولی د ی پخوا تر دې سویدنیان په فینلاند کښې د لوړ منصبو او دنفوذ خاوند ان وه د فنلا ند خلقو دسو یدنیانو ترنظارت لاندې په معارف او اقتصادی ژوند کښې ډیر مو فقیتو نه پیدا کړ ی د ی تر ټولو اول د زراعت له حیثه دهغو مد نیت ښکـار ه دی . د فنلا ند په زیاتر و دم ارونکو مځکو او لوړ و ځایو کښې کښتونه شته د(فین) ملت ددم نـا کو مځکو دپاره چو ونه او خندقان کښلی دی چه دمځکو زیا تی او به هغو ځا یو ته ور ځی د اډول خند قونه په لو ړو ځا یو کښې هم مو جود دی چه دواوری او باران او به کښتو مځکو ته نسی ورتلای او د ر و د پر خوا بهیږی. دفین لیند بز گر ان دهغه ځای دمدرلوونـکی مځکی وروسته ترهغه چه وچه ئی کړی د کالی او فاسفور په مالګو سره ئې تربیه کوی په یا ی کښې هغه مځکې دهغه پرورښت په اثر ډیری قوی او ښه حاصلات کو ی . او دهرډول غلې کار ځنی اخیستل کیږی په هغو مځکو کښې غیر له غلې څخه شپیشتی هم کر ی هغه هم ښه حاصل کوی او فنلیند یا ن د هغه څخه ډ یر حاصلا ت اخلی او بیدې ځنی جوړ و ی د غه سبب دی چه دوی د ا نګلستا ن او فنلا ند ښې ذاتی غو ا و ی سا تی او ددی کسب څخه ډیری فایدی اخلی (دفنلا ند غواوی کوچنی او ښکـران نلری مګرډیری شیدې کوی) دفنلا ند دهربز ګر په کور کښې دپیروی آخیستلو ا و غوړیو ایستلو اسباب موجوددی که څه هم کله وخت په هغه ځـای کښې د غوا ؤ غوړی لیږوی مـګر غوړ ی ئی همیشه جرمنی او انـګلستان ته لیږل کیږی دفنلا ند غله په خپله دفنلا ند د خلقو کفایت نکو ی د دې سببه فنلیند یان همیشه د نورو مملـکتو څخه غله را نیسی . د فنلا ند بز ګر ان په داسې ځـا یو کښې ژ و ند کو ی چه هر یو ئې په یو ه فرا خ ځنـګل کښې یو دبله ډ یر سر ه لیر ی و ی . په فنلا ند کښې لـکه د روسیې په شان کلی نشته د ز راعت په قطار کښې د ځنګلو د لر ګیو و هلو کـسب د فنلیند یا نو د پاره لوی ممردی . ځکه چه دوی د هغه څخه ډ یری فائدې ا خلی په ژ می کښې د وی ونی ووهی ا و په پسر لی کښې ئې درود داوبو په اثر در ود غاړ ی ته رسوی وروسته تر هغه تختې ا و چپا ر ر خه لر ګی ځنی جوړوی ، غیر له دې څخه په فنلیند کښې هر کـال نور لر ګی په هغو ژ رندو کښې چه دررودو پر غاړ و ئې جوړی کړی دی میده کوی اودهغو لر ګو دمیده ګی څخه مقوا او ډو ل ډول کـاغذونه لـکه د کـتاب، اخبار او دلیـکلو کـا غذ تیا روی ا و هغه کـا غذو نه نو ر و مملـکتو په تیر ه بیالینن ګراد اومسکو ته لیږل کیږی . فنلا ند د خپلـو ځنـګلو حا صلا ت او کـاغذونه پر نورو مملکتو خرڅوی اودهغه پر ځای خپل ضروریات لـکه غله- قهوه - چای- قند اونور شیا ن واردوی دفنلا ند ځینې برقی استانسیې یو شمیر فابریکې چلوی دغه ر نګه ښا رو ته هم بر ق و ر کو ی مثلا د (تامیر فاس) صنعتی ښار چه د او داو فابر یکې پکښې لیدل کیږ ی دیو ې شورشورې پر ځنده پروت او فابریکې ئې دهغه په اثر چلیږ ی. په فنلا ند کښې دماهی نیو لو کسب هم ډیر ا همیت لر ی ځکه چه د هغه ځای په رو دو او خلیجونو کښې ډیر ماهیان (کبان) شته . فنلیند یا ن زیا تر ه ما هیا ن په هغو کو چنیو جز یر و کښې چه دفنلاند په شاؤ خوا کښې پر تې دی نیسی دفنلا ند لاری پر داسې اصول جوړی شوی دی چه پردواړو خواؤ ئې ویا لې هم موجودی دی او پر سر کـانو ئې کوچنی ډیر ی اوشګه ا چو لی ا و یو ر نـګه کړ ی ئې دی- په ټو لو ځایو کښې د تیلګر اف او تیلفون لینونه کش شوی دی دهغه ځای په جهیلو نو کښې ډیری کوچنی بیړی- ګرزی . اودجهیلو نو اورودو څخه ئې یاتاوونه اوویالې کښل شوی دی . د (ناك) ددروازې بندونه ئې جوړ کړی دی چه بیړی- په آسانی سره تګ پکښې و کړی .

دفنلا ند په بحرونو کښې بخاری اوبادی بیړی- هم ګرزی ، د فنلاند معار ف قناعت بخښه اودتعر یف وړدی. په هغه ځای کښې غیر د ابتدائی او عالی مکتبو څخه د صناعت ، زراعت تجار ت او نورو فنونو مکتبونه هم شته. د فنلا ند د اداري اصول دجمهور یت په ډول دی. پایتخت ئې (هلسنګفورس) دی چه دفنلا ند دخلیج پر غاړه پروت دی . د(ویبار ګ) او (آبو) ښارونه دفنلا ند مهم بندرونه دی . دآبو بندر سرؤ کـال دبیړیو دتګ ؤراتګ دپاره خلاص دی . اویخ ماتوونـکی بیړ ی- دهغه ځا ی د بحر یخیا ن ما توی . د(تامیر فارس) ښار دهغه مملـکت مهم صنعتی ښار دی چه دیوې او ئې شور شوری پر غاړه پروت دی . چه دهغه دقوې په ا ثر زیاتر ه فا بر یکې په بر ق سره چلیږ ی .

(انتها)

دشپې وستر ی خبرو نه

الجزیره : د مارشال « تی تو » قوا ؤ په « یو گو سلاو یا » کښې و «ز گرب»ته نژدې سنیت ایوان ونیو.

برلین: دشورو ی هغه عسکر چه د «سارنوپول» په ښا ر ننو تلی و ه دالمان د متقا بلو حملو په اثر بیر ته وایستل شوه .

لندن : ایدن :دالمان دحملې پر اطر یش باندې د (٦) سالګری په منا سبت د(اطریش) و خلـګو ته یو پیغام لیږلی اودهغه په ضمن کښې ئې و یلی دی چه : امید دی چه دابه د (اطریش) آخره سالګره و ی چه دالمان تر اسارت لاندې ئې نیولی ده .

لند ن : پـه ر و سیه کـښې د «یو گوسلاویا» سفیر او دده نظامی (اتاشه) د خپلی عهد ې څخه استعفا و کړه او و ما ر شال «تی تو » ته ور واوښتل .

خبر ګـندونی

اطلا ع از بانك ملی افغان

به ترتیب همه ساله کسه های خزانهٔ بانك ملی افغان ازتاریخ پنجشنبه ۲٦ حوت ۱۳۲۲-الی اخیر سال جاری مسدود بوده وحواله جات راپذیرفته نمیتواند ازمشتر یها ومراجعین محترم متمنی است که قبل ازتاریخ مذکور حوائج خودرا رفع فرمـایند . (۵۷۵) ۲/۵

گمشدن مهر

مهر رسمی شعبهٔ لوازم لوای سوار بروز ۱٦ حوت ۱۳۲۲ مفقود گردیده اشخاصیکه مهرمذکور رایافته با شند به شعبهٔ لوازم سوار حاضر نمو د ه جائزه حاصل دارند . (۵۷٦) ۱/۱

قا بل تو جه تجار

تجار اجناس وارداتی وصادراتی مر کز کـابل کـه جواز تجارتی دارند از تاریخ ۲۱ الی اخیر حوت امسال به ر یاست مالیات برعائدات حاضر شده اسامی خود را ثبت و اعلامیه هائیکه راجع به طرز تر تیب اظهار نامه ها متعلق سال ۱۳۲۲ مرتب شد ه است تسلیم ومراتب آن راعملی نمایند (۵۷۰) ۲/۲

مدیریت عمومی مطابع ازدرجهٔ مامور الی کاتب درجه اول ضرورت دار د مر جع مفاهمه مدیریت عمومی مطابع. (۵۷٤) ۱/۱

جمال الدین خان تر کـاری کـار آمد یومیهٔ شفاخا نهٔ عسکری قو ماندا نی قوای مر کـز راقرار نرخ ریاست بلدیه قرارداد نموده مرجع داوطلبی تا ۲۰ روز مدیریت لوازم شفاخانهٔ عسکر ی قوای مر کز درشهر آرا. (۵۷۳) ۱/۱

خواجه تا ج الدین خـا ن میو ه و تر کـاری هندی کـار آمد وزارت در بـار را قرار ذ یل تعهد نموده :

۱-میوهٔ هندی را ازقرار فیسیر پنجاه افغانی

۲- تر کـــا ر ی هـنـد ی ر ا ا ز قرار فیسیر چهل افغانی .مر جع دا و طلبی تا ۲۰ روز شعبهٔ اجرائیهٔ وزارت در بـار . (۵۷۲) ۱/۱

تصحیح

د ر شمـا رهٔ ر و ز گـذ شتهٔ اصلاح درستون ٤ صفحه ۲ در سطر ۳۲ ازطرف آخر اسم(لاورنتیوف آ ناتو می ای اوسی خوویچ) (لاو ر نتیئف آناتولی ایوسیفوویچ)خوانده شو د.